

Do u Anadolu Platosu'nun Kabuk Yapısının Do ası

Ali YILMAZ¹, Hüseyin YILMAZ², Cemal KAYA² & Durmu BOZTU ³

¹ Cumhuriyet Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü, 58140 Sivas, Türkiye.
(E-mail: ayilmaz@cumhuriyet.edu.tr)

² Cumhuriyet Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeofizik Mühendisliği Bölümü, 58140 Sivas,
Türkiye.

³ Cumhuriyet Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 58140 Sivas,
Türkiye.

Türkiye'nin Do u Anadolu Platosu (DAP) yaklaşık 1700-2000m yüksekli inde bir bölgeyi temsil etmekte ve kuzeydeki Do u Pontid yayı ile güneydeki Arap platformu arasında yer almaktadır. Bu bölgede, alt kabu u temsil eden pre-Maastrichtiyen ya lı paleotektonik birimler sadece birkaç yerde yüzeylenmektedir. Çünkü Maastrichtiyen-Kuvaterner ya lı birimler, paleotektonik birimleri hemen hemen tüm bölgede örtmektedir. Dolayısıyla, paleotektonik birimlerin yapısını ve ili kisini incelemek güçtür.

Ancak, yapılan çalı mada DAP'unda paleotektonik birimlerinin iki düzeyden olu tu u anla ılmaktadır. (1) *Alt düzey* kıtasal kabu u temsil eden platform türü karbonatlar ve bu platformun metamorfik e leniklerinden olu maktadır. Bu birimler Toros Platformu ve bu platformun metamorfik e lenikleri olarak kabul edilebilir. (2) *Üst düzey*, a ırlıklı olarak okyanus kabu u ürünü olan ofiyolitli melanj prizmasından yapıldır. Bu prizma, ofiyolitlerin, ofiyolitli karı ık ve yay önü çökellerin ard ımı ile temsil edilmektedir. Yakınsayan levha kenarlarındaki bir diziyi temsil eden bu düzeyin bir bölümü kuzeydeki Kuzey Anadolu Kenedi'nden, bir bölümü de güneydeki Güney Anadolu Kenedinden türemi olabilir.

DAP'nun alt düzeyinin, ofiyolitli melanj prizmalarının üzerine bindirdi i kıtasal bir kabukla temsil edildi i, ve kıtasal kabu un a ınmadan dolayı sınırlı olarak yer yer tektonik pencere biçiminde yüzeylendi i ileri sürülebilir.

DAP'unun pre-Maastrichtiyen ya lı paleotektonik birimleri, Maastrichtiyen-Kuvaterner ya lı vokano-tortul birimler tarafından örtülmektedir. Ard ıklı transgresif ve regresif evrelerde olu an bu sedimenter litofasiyeler paleotektonik birimlerin üzerinde uyumsuzlukla yer almaktadır. Eosen ya lı çökellerde yaygın olarak yer alan olistostromal düzeyler, ofiyolit ve ofiyolitli karı ı n yeniden aktarılmı gereçlerinden türemi tir. Maastrichtiyen-Kuvaterner ya lı örtü ise genel olarak çarpı ma ve çarpı ma sonrası olu mu birimlerden yapıldır.

Günümüzde DAP yaklaşık olarak K-G do rultulu bir sıkı manın güdümünde ise de böyle bir sıkı ma, bölgede egemen olan do rultu atımlı tektonik rejim nedeniyle yo un bir ekilde kabuk kalınlı masına yol açmamaktadır.

Anahtar sözcükler: Do u Anadolu Platosu, kıtasal kabuk, ofiyolit, melanj prizması.